

Avveckla polisen - skapa alternativ

Staffan Jacobson

2014

Innehåll

Brottlighet och otrygghet ökar inte. Den minskar. Allmänheten vill inte ha hårdare straff	3
Polisorganisationen	3
Undermålig utbildning bakom polisskandalerna?	4
Polisens politiska sympatier under krigsåren	5
Hemliga polisens maktmissbruk	5
Polisens politiska funktion i samhället	6
Kårandan, den grandiosa självbilden och hantering av intern kritik	7
Centralisering och lobbying	7
Nolltolerans – fungerar ingenstans	7
Ineffektivitet, under- och överbemanning samt felprioriteringar	8
Försvårad granskning av verksamheten med RAKEL	9
Förskönande av statistik och resultat	9
Förfalskning och undanhållande av bevis	9
Övertvång, polisbrutalitet och det mytologiska våldsmonopolet	9
Kompetensbrist, misstag och slarv	10
Andra typer av missförhållanden inom polisen.	11
Närpolis på avstånd.	11
Anmälda poliser frias rutinmässigt	11
Dödsskjutningar, rasism, högerextremism, hustrumisshandel	12
Jidrar du så dör du.	15
Ineffektivitet och inkompetens från Palmemordet till Göteborgshändelserna	16
Fängelsernas klasskaraktär	16
Ekonomisk brottslighet extremt lågt prioriterad	17
Biljakter, dödsfall i arrester och hålspetsammuniton	17
Trafikpolisen i bilsamhället	18
Skandalen med rom-registret	18
Andra skandaler inom Skånepolisen	19
Finns det några alternativ till ett extremt och våldsbejakande polisväsende?	20
Ja, det finns alternativ!	20

”Det finns bara två saker som är oändliga” sa *Albert Einstein*, ”universum och den mänskliga dumheten. Och jag är inte säker på det förstnämnda”. När det gäller polisväsendet är denna dumhet i kombination med en närpå oändlig makt fullständigt förgörande. ”*Det är naturligtvis tråkigt att vi måste hålla oss med polis, underrättelsetjänst och allt annat som vi inte upplever som något tilltalande i vårt demokratiska samhälle*” sa Olof Palme i en riksdagsdebatt om IB-affären 14/12 1973 (där han för övrigt själv var djupt inblandad). Och det är inte bara odemokratiskt kan man tillägga. Utan i sin nuvarande form direkt skadligt och onödigt. Allmänhetens förtroende för polisen är i botten.

”För att skapa en tjuv, gör någon till ägare. För att skapa ett brott, stifta lagar” har författaren *Ursula K. LeGuin* sagt. Polisen är en del av Statens förtrycksapparat som antagit olika skepnader genom historien, från fogdar, stadsvakter och landsfiskaler till dagens militärpolis, säkerhetspolis, kriminalpolis och närpolis (Furuhagen 2009). Till det demokratiska statsskicket har den bara delvis och högst motvilligt anpassat sig och den har mestadels behållit sin rent fascistiska grundkaraktär. Vi kan alltså omedelbart avliva myten om ”de enskilda rötäggen”, missförhållandena är i stället systematiska, strukturella och institutionaliserade (Se: Justitiedepartementet: *Strukturella brister inom polisen*. Ds 2004:034, 2004) – även om det också är lätt att hitta typexempel.

Tanken är att polisen skall verkställa rättsväsendets domar, förebygga, bekämpa och utreda brott och ansvara för den inre säkerheten och ordningen, vilket numera mera sällan blir det faktiska resultatet av verksamheten. Vad innebär det till exempel ”att förebygga brott”? ”Riksrevisionen granskade 2010 polisens brottsförebyggande arbete och konstaterade att det trots en tidigare revision fortfarande saknades en övergripande syn på vad det är. Polisen vet alltså inte riktigt vad den gör, varför eller vad det ger. Och det visste vid tidpunkten för granskningen inte justitiedepartementet heller”, skriver DN i en ledare. Att förebygga brott kan egentligen bara betyda att undanröja de sociala, politiska och ekonomiska orsakerna till brottsligheten – något polisen uppenbarligen inte gör.

Brottslighet och otrygghet ökar inte. Den minskar. Allmänheten vill inte ha hårdare straff

Det sägs ofta att ”brottsligheten ökar” – så är inte fallet. Antalet fall av dödligt våld per 100 000 invånare, den så kallade mordfrekvensen i Sverige, har legat kring 1 sen 1700-talet. Under perioden 1970-talet till 1990-talet gick den upp till över 1 men numera är den nere under 1. ”De senaste siffrorna visar att tryggheten i samhället ökar, och sett till allmänna brott så har också brottsligheten minskat. Det kan man både konstatera via kriminologisk forskning och statistik”, säger *Agneta Essén* som är samordnare för trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete i Göteborg. Allmänheten kräver inte heller hårdare tag. Enligt en aktuell nordisk undersökning vill svenskar liksom andra nordbor i genomsnitt ha samma straff som domstolarna dömer ut eller till och med lägre. Sverigedemokraternas propaganda i dessa frågor är alltså lögn. Däremot varierar statistiken alltefter polisens aktivitet; polisen skapar sina egna brottslingar.

Polisorganisationen

I en debatt arrangerad av Dagens Juridik i mars 2014 totalsågas polisens organisation och resultat av samtliga politiker. ”*När företrädare för regeringspartierna säger att det är katastrofdåligt... ja, sådana ord brukar inte ens jag använda*”, sa *Socialdemokraternas representant från Justitieutskottet Morgan Johansson*.

1776 instiftades Kungliga Poliskammaren i Stockholm. Den första moderna civilpolisen uppstod i London 1826. Polisens organisationsmodell är av tradition den militära, vilken ger upphov till stora inbyggda problem i civil verksamhet. I Sverige förstatligades polisen 1965 och övergick samtidigt från sabel till batong. Sen dess har man prövat många organisationsformer och arbetssätt, allt ifrån SPT (Särskild Polistaktik), *lean production*, New Public Management (NPM) och värdegrundskampanjer till det EU-sponsrade ”Rättsäkert och effektivt verkstälighetsarbete” (REVA) – vanligen med ett förödande kontraproduktivt resultat. Den 13 mars 2013 publicerade Dagens Nyheter en artikel av Jonas Hassen Khemiri med titeln ”Bästa Beatrice Ask” som beskrev Khemiris upp-

levelser av fördomar och diskriminering med utgångspunkt i polisens metoder inom projektet REVA. Artikeln fick ett enormt gensvar och orsakade stor upprördhet mot polisen. Att Ask (m) lät sig påverkas är däremot föga troligt; någon replik kom aldrig.

Närmast i tiden står en ytterligare centralisering som skall vara genomförd 2015. 23 myndigheter slås ihop till en enda och "den operativa myndigheten" ska finnas i (gissa!) Stockholm. Det obskyra managementbolaget Enhancer AB har fått uppdraget (se: SOU 2012:13). Bakom konsultfirman hittar man psykoanalytikern *Elliot Jaques* som skrivit en bok med titeln "Till Hierarkiernas Lov", vilket onekligen låter något illavarslande. Hans övriga meriter består bl.a. i att ha myntat begreppet "40-årskris" (sic). Jaques idéer skall alltså nu reorganisera den svenska polisen. Det ska bli intressant att följa upp. Reaktionerna har inte låtit vänta på sig. 20/8 2015 skriver Sydsvenskan:

"Sedan årsskiftet är alltså hela Sverige en enda polismyndighet. Grundtanken är att polisen ska arbeta mer enhetligt och mer flexibelt. Men enligt polisfacket är det bestående intrycket att myndigheten präglas av osund toppstyrning. Enligt Sophia Willander, som till vardags är polis i Malmö, har toppstyrningen fört in polisväsendet i en djup förtroendekris mellan ledning och gräsrotter. 'Vi från polisfackets sida blir hela tiden utestängda. Poliser ute på fältet blir inte sedda, hörda eller bekräftade. Hittills har omorganisationen av polisväsendet inte lett till någon förbättring', säger hon."

Jag tillhör inte dem som tror att polisen går att reformera. Kritiken är numera av sådan utomordentligt allvarlig art att man istället bör planera en avveckling och se sig om efter bättre alternativ, vilket jag så småningom återkommer till i denna artikel. Jag har använt öppna källor när inget annat anges, läst en hel del och på slutet kommer en intressant litteraturförteckning. Någon samordnad, kritisk polisforskning värd namnet finns knappast i Sverige, det gäller i synnerhet alternativen (Se: Polishögskolans översikt 2012) men de utländska källorna är fler. Det finns också kritiska forskare utanför själva polisorganisationen och inom den allmänna kriminologin.

Det ska framgå i texten som följer vad som är mina personliga åsikter. Allting kan beläggas. Men vi börjar alltså med några axplock ur den svenska polisens syndaregister och med betoning på nutid.

Undermålig utbildning bakom polisskandalerna?

Kraven för antagning till polisutbildningen är inte höga: gymnasiekompetens och B-körkort. Inget riktigt intelligenstest utförs, däremot ska man kunna släpa en docka på 77 kilo 15 meter. Har man sen väl fått en anställning kan man räkna med att få stanna, med en anmärkningsvärd kollegial tolerans från hela rättsväsendet och inte minst från internutredningen i ryggen; åklagare och polis är ju också ömsesidigt beroende av varandra. Reformeringen av utbildningen har stött på motstånd från *Beatrice Ask*. Polisen och doktoranden *Patrik Thunholm* menar att hon vill "att polisverksamheten skall vila på inavlad grund". Han anser att "polisens utbildningsnivå är grunden till polisskandalerna". Informationen och värderingarna förs i praktiken över från äldre till yngre poliser utan stöd i vare sig utbildning eller forskning.

"Är intagningarna till polisyrket för slappa?" frågar Expressen Jan Karlsen, ordf. Polisförbundet i samband med att flera polisskandaler inträffat samma vecka. "Det är svårt att selektera ut folk. Vill du bli polis och samtidigt bär en mörk sida, så är det inte den du för fram i första rummet", säger Karlsen. Och han tillägger: "Det kan vara så att det finns grupperingar inom svensk polis för vilka normlösheten blivit en norm". Så kan det vara, ja.

(S) vill göra polisutbildningen treårig och knuten till högskolan vilket Alliansen avvisar då man ser till kvantitet mer än kvalitet; många poliser verkar viktigare än bra poliser. Frågan är om det verkligen behövs fler poliser; fler åklagare borde däremot vara mer av nöden eftersom utredningar blir liggande orörda tills de preskriberats.

Polisens svar på de upprepade skandalerna är att köpa PR för 35 miljoner. Ett annat grepp är att man anställt en särskild spökskrivare som ska skildra polisens arbete med "liksom en kvinnlig ton" i sociala medier. Att detta skulle förhindra allmänheten att uppfatta polisen som dess statliga plågoandar är inte särskilt troligt – ändra sitt arbetssätt tänker man inte göra.

Polisens politiska sympatier under krigsåren

Men låt oss först göra en snabb historisk tillbakablick. Polisen garanterar tillsammans med militären klas-samhällets bestånd och att den inre fienden arbetarklassen/prekariatet hålls under kontroll, man ”upprätthåller ordningen” som det heter vid sidan av brottsbekämpningen. Då blir det också naturligt att de som söker sig till organisationen delar, eller kommer att inskolas i, polisens mycket speciella självbild. Och politiskt står den av naturliga skäl långt åt höger. Ungefär 50% av poliskåren påstås rösta på SD, vilket vi återkommer till.

Hur var det då under kriget, när nazismen var som populärast? Antalet polismän i Stockholm var 1942 cirka 1450. Av dessa hade 250 hörts av Poliskommissionen för nazistsympatier, i Göteborg fanns 700, 120 hade hörts och i Malmö 350, 50 hade hörts. 420 nazistiska polismän – av en poliskår på 2500 personer. Ungefär var femte polis var alltså nazist under kriget (att jämföra med 15% av lärarkåren). Något som blev märkbart under Påskkravallerna i Uppsala 26/4 1943, då polisen våldsamt attackerade motdemonstranter vid det svenska nazistpartiets SSS’ samlingsdag där de agerade livvakter (bild nedan från Se:s reportage detta datum.) 80% av Statspolisen vid påskmötet var nazister och fascister, säger reportaget. Bland militären och säkerhetspolisen vid denna tid var enligt andra uppgifter andelen nazister förmodligen väsentligt fler, i synnerhet bland det högre befälet (Boethius 2001, Flyghed 1992) och 87% var så sent som i slutet av 1950-talet högermän. Både *Gustav V*, *ÖB Olof Thörnell* och försvarsminister *Allan Vougt* var klart pronazistiska/tyskvänliga under 1940-talet. Om Sverige ockuperats av Hitler hade han antagligen inte behövt byta ut en enda polis eller militär. Källa: ”*Utredning rörande polismäns anslutning till politiska ytterlighetsriktningar m.m. verkställd av 1942 års poliskommission*”. Stockholm 1943, SOU 1943:5.

Hemliga polisens maktmissbruk

Inte bara ordningspolisen utan också den politiska polisen Säpo sysslar med verksamheter som råkat i blåsväder, alltsedan IB-affären och Sjukhusspionen på 1970-talet. Man misslyckades som bekant kapitalt med personskyddet av *Olof Palme* och *Anna Lindh* men verkar betydligt mer engagerade i skyddet av *Lars Vilks* och *Kent Ekeröth*. Den omdiskuterade personalfesten med James Bond-tema för 5,3 miljoner av skattemedel gjorde att hemligstämpeln kom väl till pass. Ystad Allehanda skriver 30/9 2012: ”Nu är det stopp för granskning av hur Säpo använder sina anslag. Till och med kaffekassan har sekretessbelagts. Justitieminister *Beatrice Ask* har hemligstämplat allt från lokalhyra till telefonavlyssning”. Svensk säkerhetspolis samarbetade aktivt med Gestapo under kriget och lämnade ut uppgifter om antifascistiska svenskar (SOU 1948:7, Boethius 2001). Under kalla kriget och fram till början av 2000-talet kunde NATO:s underjordiska organisation Stay-Behind operera obehindrat och med alla berörda svenskers goda minne (Holmström 2011, Kanger 2003). I dag lämnar man förmodligen ut motsvarande uppgifter till USA, något som också aktualiserades i det upprörande fallet med de två i hemlighet utlämnade *egyptensvenskarna*, som överlämnades till CIA f.v.b. till tortyr i Egypten. Varpå de släpptes emedan de inte var terrorister utan helt oskyldiga. FRA och NSA har i dag ”ett hemligt avtal”. Säpo försöker för närvarande pressa svenska internetleverantörer att ge dem automatisk tillgång till all internettrafik för avläsning. Varje månad får leverantörerna c:a 10.000 förfrågningar från Säpo.

I ett inlägg av Uppdrag Granskning/svt 6/12 2011 konstaterades att Säpo använder sig av minderåriga informanter. De värvas för småsummor, utsätts för livsfara i de grupper de infiltrerar och lämnas i sticket om de avslöjas. Barnombudsmannen (BO) vill lagstifta om en 18-årsgräns. Säpo är emot detta.

I ett flertal utredningar konstateras att den parlamentariska kontrollen över säkerhetspolisen bara är skenbar; en utredare menar med viss uppgivenhet att ”det är nog lika bra att vi inte vet allt”. Detsamma gäller lagstiftningen: hemliga metoder kan inte regleras i lagstiftning eftersom de då inte längre skulle vara – hemliga (Töllborg 1990). Detta aktualiserades exempelvis i den s.k. buggningsaffären med *Ebbe Carlsson* et consortes 1988. Att försvara demokratin med odemokratiska medel kan mycket väl bli dess undergång – enligt mönster från det på ett tidigt stadium urspårade ”Kriget mot Terrorismen”.

Polisens politiska funktion i samhället

Och för varje vänsterdemonstrant är det välbekant att polisen verkar ta parti för nazisterna och knappast följer sina antipatier mot vänstern. Polisen har också oömbeskrivet intervenerat i fackliga konflikter på arbetsköparens sida i Stockholm, Malmö och på andra håll. Blockader har angripits med pepparspray och blockadvakter misshandlats och trakasserats trots att det rör sig om fullt lagliga stridsmedel. I Lund våren 2014 anföll polisen en traditionell fredlig 1Maj-demonstration med vanligt folk och med flera barnvagnar. En demonstrant fick skallskador och en annan pepparsprejades. 6 fulla polisbussar, fem dialogpolis, polisfotograf och polishelikopter (!) stalkade och trakasserade de 150 demonstranterna som både var icke-våldsliga och obeväpnade. I Stockholm häktades en motdemonstrant för att ha spelat saxofon under en SvP-manifestation, en utveckling som påminner om den spanska "munkorgslagen" som används av polisen för att förhindra eller försvåra demonstrationer i allmänhet och motdemonstrationer från vänsterhåll i synnerhet.

Ingen vänsterdemonstration hittills har blivit skyddad av polisen; det görs tydligen i praktiken skillnad på yttrandefrihet och yttrandefrihet. En fredlig antirasistisk demonstration i Kärrtorp 14/12 2013 exempelvis överfölls av beväpnade nazister som allvarligt skadade ett flertal personer men den därvarande polisen ingrep inte till demonstrationens försvar utan nöjde sig med att titta på. Istället var det AFA, RF och lokalföreningen Linje 17 som lyckades köra bort nazisterna. Samma sak i större skala upprepades i Malmö 9/3 2014, då sex personer knivhögs och misshandlades av nazister. Polisen återgav nazisternas egen version i pressen och släppte en av de utpekade gärningsmännen på fri fot. Han åkte genast till Ukraina för att ansluta sig till den nazistiska pöbeln där. Poliserna har också själva som privatpersoner deltagit i nazidemonstrationer.

Polispolitiken följer ett eget, subkulturellt mönster. I ett uppdrag i SvD 20/12 2013 skriver ett antal journalister och författare under rubriken "Polisens passivitet hotar demokratin": "Varför väljer polisen att tillhandahålla fullgott skydd för nazisterna, exempelvis vid årsdagen av Kristallnatten i november, men låter vanliga svenskar stå oskyddade? Varför tar de så lätt på att journalister i Sverige fått allt svårare att utföra sitt arbete på grund av hot och trakasserier? Demokratin hotas på flera fronter. Nu måste Säpo bryta sitt långtgående tillstånd av passivitet".

Kent Ekeröth (sd) gick på krogen med sin Säpouppvaktnings i januari 2014, kallade en gäst för "hora" och blev avvisad. Vilket givetvis gav honom anledning att spela martyr. En polisanmälan mot restaurangen gjordes – av Säpo! Anmälan ogillades, åtalet las ner. Ännu en gång gör polisen och SD gemensam sak. Vi hoppas en gång kunna avskaffa dem båda.

I anledning av det förut nämnda nazistiska mordförsöket i Malmö 9/3 2014 efter Kvinnodagsmanifestationen, där polisen kom för sent till platsen och sedan spred nazisternas egen version av händelserna, skriver f. Polisintendenten Eric Lönnegård i SvD:

"Det finns nu mycket som tyder på att polisens nedprioritering av hatbrottsarbetet de senaste tio åren har gett nazisterna det utrymme de behövt för att bli allt djärvare i arbetet för nazismen."

Han menar också att lagen om hets mot folkgrupp är fullt tillräcklig för att förbjuda rasistiska och nazistiska organisationer. Och Säpos avvärande attityd till nazismens våld kommenteras av Johan Ehrenberg/ETC som 15/3 2014 skriver:

"Säpo har alltid varit en högerviden organisation, både i sin praktik och i sin analys. /.../När en sådan organisation ska hantera ett hot från nazister börjar de med att bortförklara det hela. Det är naturligtvis farligt på kort sikt. Men på lång sikt förödande. Säpo måste ändras innan samhällsklimatet blivit helt förstört."

Det går numera inte ens med svårighet att betrakta polisen som politiskt neutrala om dom någonsin har varit det. Istället odlar man faktoider om "antidemokratiska våldsbejakare" till vänster, när det *de facto* är Staten, polisen och nynazismen som står för det politiska våldet *par préférence* i samhället.

Om nazistiska hatbrott och dödshot som rutinmässigt avskrivs skriver Henrik Arnstad: "Vi demokrater är rättslösa. Våra skattepengar går till de som vill mörda oss; partistöd åt SD och enorma polisinsatser för att eskortera nazister. Själva får vi ingenting i form av skydd eller rättvisa. Kontraktet mellan medborgare och stat har därmed brutits. Det är ett icke-existerande rättssamhälle".

Diskussionen om polisens roll förs inom hela vänstern. Victor Diaz de Filippi i SKP sågar VP:s syn på hur fascismen ska bekämpas i Riktspunkt 5/2014. "Vänsterpartiet och andra opportunisterna ställer istället sina för-

hoppningar till den borgerliga statens våldsmonopol. I uttalande efter uttalande kräver man mer resurser till polis och säkerhetstjänst och att dessa ska ta det fascistiska hotet på allvar. Menar de den poliskår vars rasism är väldokumenterad, som registrerar romer och använde sig av rasistiskt språkbruk i samband med kravaller-na på Rosengård och i Husby? Menar de att den säkerhetstjänst som skickat folk till Egypten för tortyr och som övervakar oss konstant ska garantera våra mänskliga rättigheter? Uppenbarligen har V fortfarande inte förstått att staten inte är något verktyg för det allmännas bästa, för att skydda oss mot mörkermännen. Staten är inget annat än ett verktyg för en klass herravälde över andra och eftersom fascismen är en ideologi som kapitalet tillgriper när det befinner sig i djup kris kommer den aldrig att förbjudas eller "tas på allvar". Endast arbetarrörelsen har kraft och intresse att hejda dess utbredning men då kan man inte vandra opportunistens väg. Fascismens fullständiga förintelse är däremot endast möjlig efter att kapitalets herravälde har ersatts med arbetarklassens, det vill säga efter den socialistiska revolutionen".

Polisen har alltid en politisk funktion, vare sig den är aktiv eller passiv. Det som hände i Odessa, Ukraina den 2 maj 2014 var som bekant massakern vid Fackföreningarnas hus, då runt 50 människor mördades när ukrainska fascister tände eld på byggnaden. Några av de som försökte ta sig ut blev ihjälslagna av fascisterna från Högra sektorn och andra militanta nationalister, medan polisen stod bredvid och såg på. Efteråt fängslades flera av överlevarna och beskyldes för att vara ryska terrorister.

Kårandan, den grandiosa självbilden och hantering av intern kritik

Ett problem som ofta tas upp i media rör den så kallade *kårandan* (ty: Kameraderie) där poliser i vissa fall inte anmäler kollegor som begår tjänstefel. I början av 2012 undersökte SVT-programmen *Veckans brott* och *Aktuellt* hur den svenska polisen hanterade vardagsbrotten/mängdbrotten. Intervjuade poliser var ense om att organisationen inte tålde kritik, ens internt, vilket verkar logiskt i en så auktoritär organisation. *Lena Nitz*, ordförande i Polisförbundet (som har omkring 21 000 medlemmar och representerar 97% av alla poliser) sade att organisationens kultur inte klarar att ta till sig av kritik. Intervjuade enskilda polismän och den interna facebookgruppen UMF framför ofta och med emfas hur svårt, påfrestande och farligt jobbet är och hur synd det är om kåren som är så missförstådd. Men byta jobb det vill man inte. Och egentligen tycker man att det mesta är bra som det är; alla förändringar ses nämligen med stor misstänksamhet.

Polisen och allmänheten uppfattar polisens agerande på helt olika sätt. Konstapel "M.Olsson" gör en utläggning i rosenrött blomsterspråk på polisens blogg om det katastrofala "ingripandet" i Kärrtorp 14/12 2013 som avrundas, tydligen på fullt allvar, med att "Vi är jävligt bra på det vi gör". Och eftersom polisen enligt samstämmiga uppgifter inte gjorde någonting alls kan man kanske hålla med om det. När man däremot gör något blir det ofta fel.

Centralisering och lobbying

I en skrift från år 1996 hävdade kriminologerna *Leif Lenke* och *Börje Olsson* att den svenska polisen karaktäriserades av makt utan like i västvärlden när det kommer till centralisering och inflytande i samhället. De hävdade att till skillnad från de flesta andra västliga polisorganisationer så var den svenska både höggradigt centraliserad och oberoende av direkt parlamentarisk kontroll. Med en central byråkrati bestående av över tusen personer utgör polisen en betydande *källa för lobbying* genom sina nära relationer till media och framförallt kvällspress.

Nolltolerans – fungerar ingenstans

På tal om narkotikapolitik påpekade Lenke/Olsson hur polisen lyft fram antidrogfundamentalisten Nils Bejerot under tre decennier och på andra sätt direkt och indirekt lobbade för en hård narkotikapolitik. Bejerot förnekade helt missbrukets sociala orsaker och hävdade att det rörde sig om en *pandemi* som krävde drakonisk

nolltolerans trots de påföljande höga dödstalen. Sedan den hårda politiken infördes 1988 har dödstalen bland narkomaner fördubblats. "Antalet narkotikarelaterade dödsfall i Sverige uppgick 2010 till 421 personer. Som jämförelse dog 270 människor i trafiken samma år. Svensk narkotikapolitik är en pågående nationell tragedi där folk dör helt i onödan. Behovet av nytänkande är skriande" skrev SvD 9/4 2012. Först på senare år har nolltoleransen omprövats i humanitär riktning till förmån för sprutbyten och metadonprogram, vilket också sänkt dödstalen.

Något liknande gäller nolltoleranskampanjen mot graffitikonsten och dess utövare (Ferrell 1996, Kimvall 2012). Miljardbelopp av skattebetalarnas pengar kastades under många år i sjön i en helt och hållet resultatlös kamp mot en konstform som dessutom tydligt skyddas av grundlagen.

"Yttrandefriheten enligt denna grundlag har till ändamål att säkra ett fritt meningsutbyte, en fri och allsidig upplysning och ett fritt konstnärligt skapande". – YGL/Yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469) 1 kap. 1 §.

Polisen var den mest pådrivande aktören, i maskopi med moderater, SL, SKL och en undervegetation av ljusskygga vakt- och saneringsbolag med helt olagliga metoder (Guwallius 2014). Idag har alla huvudstäder och de flesta större orter i Europa lagliga graffitiväggar; endast Stockholm (tills nyligen även Vitrysslands huvudstad Minsk) framhårdade in i det sista med sin nolltolerans medan tendensen i övrigt gick mot *harm reduction*. Hösten 2014 avskaffade den rödgröna majoriteten äntligen den borgerliga nolltoleransen och lagliga väggar i Rågsved och på Söder är nu nästa steg. Plötsligt är graffitikonsten socialt accepterad här som i resten av världen, och det borde den ha varit från början, vilket hade blivit billigare för samhället.

Ineffektivitet, under- och överbemanning samt felprioriteringar

Dåvarande vice statsministern Bosse Ringholm kallade 2005 den svenska polisen för "jävla slöa" och en namngiven enskild polisman för "idiot". Riksdagsledamoten och advokaten Peter Althin ansåg samma år "att polisen inte kan genomföra sitt uppdrag vilket skapar otrygghet hos allmänheten" samt "att det inte finns tillräckligt med poliser för att klara av verksamhetsmålen" och att polisen "i många fall inte ens uppfyller lagens krav på 'skyndsamhet'". Idag finns det mellan 20 000 – 30 000 poliser (2012 var 28 347 poliser anställda) men problemen kvarstår och verkar också bli allt större.

Leif G.W. Persson, professor i kriminologi och verksam vid Polishögskolan, menar att den svenska polisen är mycket ineffektiv, att den endast klarar av att lösa 10 % av alla brott och att en fjärdedel av polispersonalen skulle kunna få sparken utan att det påverkade polisverksamhetens effektivitet. Enligt Persson gör detta att "Sverige har den mest ineffektiva poliskåren i världen". 2006 års förvaltningskommitté pekade i sitt slutbetänkande 2008 (SOU 2008:118) ut den svenska polisen som särskilt ineffektiv.

Justitieminister Beatrice Ask kritiserade 2008 polismyndigheten i Gävleborgs län för att den inte besvarat en förfrågan om DNA-prov på Anders Eklund från polismyndigheten i Dalarna: "Att en polismyndighet inte ens besvarar en förfrågan från en annan, sådant får naturligtvis inte förekomma ...". Polisförbundets ordförande Jan Karlsen menade 2008 i en debattartikel i Dagens Nyheter att "polisen jagar småbovar i stället för yrkesförbrytare". SVT Pejl tog tidigt 2012 emot över 2 500 berättelser varav 7 av 10 var kritiska mot polisen. Flera poliser uttryckte själva frustration. Bland annat menade de att fokuseringen på statistik påverkade arbetet negativt. De statistiska målen som hade som avsikt att förbättra effektiviteten hade istället lett till motsatsen. Det har också påpekats att polisen *skapade brottslingar* genom sin taktik under valrörelsen 2014.

Sedan Regeringen Reinfeldt tillträdde 2006 fick polisen historiskt stora resurstillskott. Trots detta blev polisen sämre på att klara upp brott och polisens tillgänglighet minskade. Enligt rikspolisstyrelsen klarades endast 17% brott upp, den lägsta siffran på 80 år. Endast 1 av 40 inbrott klarades upp. Reinfeldt menade 2012 att det fanns all anledning att fråga sig varför effektiviteten inte var högre trots resurstillskotten, att för lite gjordes åt mängdbrotten på bekostnad av uppkläringen av grova brott, men att statistik om hur trygga människor känner sig i realiteten betydde mer (sic!). Reinfeldt sade också att regeringen hade framfört krav till myndigheten men att även om det yttersta ansvaret var regeringens så var det upp till myndigheten att uppfylla kraven. Andelen brott som klaras upp var 2012 den lägsta på åtta år trots fler poliser. Den negativa trenden fortsatte och hösten

2013 kom statistik från BRÅ som visade att polisen löst 15 500 färre brott, 12% färre, än under samma period 2012.

Försvårad granskning av verksamheten med RAKEL

När polisen 2009 införde det krypterade kommunikationssystemet RAKEL tvingades journalister och allmänhet förlita sig på vad polisens själv kommunicerade. Det ledde till en infekterad relation mellan journalister och polisen. Bara under 2013 uppdagades det att polisen i uppmärksammade fall hade lämnat felaktiga uppgifter eller till och med underlåtit att lämna information. Av någon anledning använder pressen annars av hävd och/eller slentrian polisen som källa utan att kontrollera uppgifterna; de betraktas som objektiva och sanna i sig trots att polisen kan vara part i målet eller kan vara angelägen om att styra informationen till sin egen fördel. Vilket allt som oftast är fallet. Ett klassiskt exempel är numerären i vänsterdemonstrationer som åtminstone de senaste 50 åren systematiskt underskattats från polishåll, vilket sedan viljelöst upprepas i pressen.

Förskönande av statistik och resultat

I september 2012 avslöjades att polisen hade redovisat ett enda åtal som 10 990 lösta brott. Vid ett annat tillfälle hittade polisen efter ett tips 32 cannabisplantor. Det registrerades som 33 uppklarade narkotikabrott. Polisen beslagtogs fem portionspåsar med kokain – det registrerades som fem uppklarade överlåtelsebrott. Enligt polisforskaren *Stefan Holgersson* är polisen systematisk i sitt skönmålande av de resultat de uppnår och att polisen satsar resurser på att bygga upp fasader och bilder av hur det fungerar för att det är enklare än att jobba med själva verksamheten. Som exempel uppgav han polisens påstående 2010 att deras hårdföra linje hade marginaliserat Black Cobra, vilket fick rekryteringen att gå i motsatt riktning, något man i närheten av länsledningen även kände till. Och att Hells Angels överhuvudtaget kunde etablera sig i Sverige berodde på en rad missar från polisen.

Förfalskning och undanhållande av bevis

Statsåklagaren *Nils-Eric Schultz* och riksdagsledamoten Peter Althin anklagade 2008 polisen för att sedan mitten av 1990-talet i hundratals fall ha förfalskat och undanhållit bevisning för domstolar och försvarsadvokater. Anklagelsen bygger i stor utsträckning på den kritik som chefs-JO Mats Melin m.fl. framfört och som går ut på att polisen har gjort sig till ”en stat i staten” – vilket knappast är en överdrift.

Övervåld, polisbrutalitet och det mytologiska våldsmonopolet

Amnesty International Sverige skriver:

”Om polisen upplevs ’stå över lagen’ och uppfattas som brutal och odisciplinerad kommer allmänhetens förtroende snabbt att raseras. Det blir en negativ förebild, som säkert också kommer att bidra till ett mer våldsamt samhälle. Om personer som utsätts för polisingripanden fruktar att utsättas för övergrepp kommer sannolikt också det våld som riktas mot polisen att bli grövre. Därför är det av allra största vikt att polisbrutalitet utreds och bestraffas.”

Polisens (historiskt sett självpåtagna) ”rätt” att använda våld, en del av (det mer eller mindre fiktiva) våldsmonopolet, har diskuterats då det är svårt att dra gränser mellan vad som är ”berättigat” och ”icke berättigat” våld. Våldsmonopolet är inget juridiskt begrepp utan mer ett talesätt (Weber 1919); nödvärnsrätt eller nödvärnsexcess gäller emellertid alla medborgare. Det är alltså sakligt fel att säga att ”polisen har monopol på våld i samhället”. ”Självförsvar och våld är alla människors rätt” som Anders Svensson säger på Zaramis.se. Däremot regleras våldsamt vapenhantering mm i en kungörelse 1969:84 samt i Polislagen 8§, 10§ – om den följs. Det gör den inte. ”Svensk polis har under de senaste åren utrustats med bland annat distraktionsgranater, pepparspray och ex-

panderbara batonger. En del av argumentationen kring införandet av ytterligare vapen var att de skulle minska polisens användning av dödligt våld. Så har det uppenbarligen inte blivit i praktiken. Det finns i stället en risk att fokuseringen på vapen bidrar till att distansera svensk polis ifrån de människor den är till för att skydda – människor dehumaniseras till ”mål” och ”objekt” som inte bemöts med den tid och det tålamod som ibland krävs för att lösa en situation” skriver *Civil Right Defenders* i SvD 17/5 2013. I stället utrustades polisen nyligen med kulsprutor. ”MT” är en annan dehumaniserande och vardaglig polisterm som betyder ”misstänkt”.

Ofta uppstår dessa diskussioner vid speciella händelser, bland annat när personer dödats eller skadats allvarligt. I svenska medier uppkom en intensiv debatt om polisbrutalitet efter de så kallade Göteborgskravallerna där olagliga massarresteringar förekom och bl.a. antifascisten Hannes Westberg blev skjuten i ryggen.

Den 28 juni 1982 omhändertogs en 39-åring, *Rolf Machnow*, på grund av berusning vid Sergels torg i Stockholm. Machnow fördes till ett omhändertaganderum på T-centralen. Under uppehållet i rummet bedömdes Machnows tillstånd vara sådant att ambulans tillkallades. Efter att han hade körts till Sabbatsbergs sjukhus i ambulans konstaterades klockan 18.15 att Machnow avlidit. De två polismän som närvarade i rummet uppgav att Machnow själv tillfogat sig sina skador genom att ramla och slå i huvudet på ett invecklat sätt. Förundersökningen mot de två polismännen lades ned 1983. Både Polisstyrelsen och Arbetsdomstolen beslutade att inte göra de två polismännen ansvariga för dödsfallet.

Även fallet med *Osmo Vallo* rönt stor uppmärksamhet. Det var klockan 11:15 den 30 maj 1995 som polis tillkallades till Basungatan 48 i Karlstad för att undersöka ett bråk. När Osmo Vallo kom ut ur porten bussade polismännen sin hund på honom. Vallo som inte bar något vapen och enligt vittnen inte gjorde motstånd gick in i porten igen och polisen följde efter. Man belade honom med handfängsel och tvingade ner honom på golvet. En av poliserna la upp sin ena känga på Vallos rygg och hoppade till. Därefter släpades han ut och lades i gräset utanför med ansiktet nedåt där man konstaterat att han var livlös. Åtta vittnen berättar hur en storvuxen polisman hoppade på Vallos rygg när han låg på marken fast i handfängsel. Ambulans tillkallades till platsen men inga återupplivningsförsök gjordes.

År 2008 dog en 24-årig man vid ett polisingripande i Göteborg. Polisen mörklade detaljer från den rättsmedicinska undersökningen och ingen polisman fälldes för tjänstefel. 24-årige *Johan Liljeqvist* lämnade en fest i Gamlestan men kom aldrig hem igen. Han dog på Östra sjukhuset i Göteborg dit han hade förts medvetlös i handfängsel av piketpolisen. Trots vittnenas berättelser om övervåld och trots att rättsläkaren konstaterat att det som hände vid polisingripandet orsakade Johans död har ingen ställts till svars (Ekot/SR).

Amnesty International granskade Osmo Vallo-fallet i oktober 1997 och kommenterade då också andra polisingripanden som lett till döden:

”I de flesta av fallen har personerna kvävts till döds efter att ha placerats på mage med händerna på ryggen och sedan utsatts för tryck över rygg eller nacke.”

En rapport från Polishögskolan 2010 visade att minst 30 personer hade avlidit i samband med ingripanden från polis, ordningsvakter och vårdpersonal de senaste 25 åren. Vad beträffar polisens vapenhantering kan det anmärkas att den engelska polisen klarar sin uppgift obehäpnad och det borde – naturligtvis – den svenska också kunna göra, brottsklimatet i England är betydligt tuffare än här.

Kompetensbrist, misstag och slarv

Polisen och polisforskaren *Stefan Holgersson* vid polisutbildningen vid Växjö universitet och professor *Johannes Knutsson* vid politihøgskolen i Oslo visade i en forskningsrapport ”Individuella arbetsprestationer i uniformerat polisarbete” 2008, att 40 % av poliserna i yttre tjänst inte hade godtagbar kompetens och endast 5 % hade mycket god kompetens. Kompetensen avtog med tjänsteåldern och forskarna menar att det beror på brister i polisens organisation som toppstyrd ledning och bristande utvecklingsmöjligheter för poliser i yttre tjänst. År 2008 tog enligt Östersundsposten trafikpolisen i Östersund tolv fartsyndare på helt felaktiga grunder. Polisen visste inte vad det var för hastighetsgräns på sträckan. Enligt SVT Nyheter stoppades och bötfälldes flera bilister i Sala hösten 2008 för att de körde med dubbdäck, trots att det är tillåtet mellan första oktober och sista april.

Enligt en rapport av Leif G.W. Persson låg misstag och slarv bakom många ouppklarade mordfall i Sverige, något han konstaterade efter att tillsammans med kriminologen Mikael Rying ha gått igenom alla dödsfall där man misstänkte mord som inträffade i Sverige 1985-2010. De undersökte 430 dödsfall varav omkring 100 var möjliga att utreda. Cirka 25 ansåg man hade goda förutsättningar att lösas. I rapporten lade författarna fram en åtgärdslista med 20 punkter på hur man skulle undvika att samma misstag skall ske igen. Persson sade att man främst borde fokusera på hur polisen skulle få bättre ordning på förundersökningsmaterialet, ett område där han menade att det brast åtskillig på ett sätt som förvånade honom. (Källa: sv.wikipedia.org). Hur förvånad är du själv, käre läsare, som kommit så här långt i texten? Vänta bara, det kommer mera.

Andra typer av missförhållanden inom polisen.

Metoderna och teknikerna att kontrollera denna tingens ordning bestämmer polisen i stort sett själv. *Sabina Schatzl* på radions "Kaliber" har gjort ett längre reportage om "Polisens rätt att dumpa dig." Det handlar bl.a. om "Adam" som följde med sin bror för att titta på skor, men hamnade på en asfaltsplan utanför stan. "Carl" var livrädd för att bli misshandlad och "Eva" osäker på om hon skulle hitta hem. Man intervjuar och drar slutsatser om denna anmärkningsvärda hantering som verkar mycket litet reglerad. "Det visar sig att användningen av dumpning har ökat kraftigt. På sex år har den långt mer än trefaldigats i hela landet, från knappt 1 600 händelserapporter 2005 till över 5 400 stycken året innan reportaget. I Stockholms län har antalet nästan tiofaldigats på samma tid, från drygt 200 till över 2 000."

Närpolis på avstånd.

Det har också visat sig att polisen bara använder en liten bråkdel av sin arbetstid åt yttre fotpatrullering, en timme av hundra eller 1% av arbetstiden, trots att detta av allmänheten anses vara den kanske viktigaste sociala funktionen. Konceptet "Närpolisen" verkar alltså i praktiken ha övergetts även om det finns lokala polisstationer med denna beteckning kvar. DN:s granskning visar att bara 20 av 27 lokala poliskontor har öppet (dn.se). Den hyggliga om än litet tontiga kvarterspolisen från 1950-talet finns inte längre. Dagens polis är allt mer militariserad, brutal och anonym.

Anmälda poliser frias rutinmässigt

Men polismakten fortsätter oförtrutet att straffa ut sig och ytterligare sabotera kårens anseende, som om nu det skulle behövas eller ens vara möjligt. Två poliser, varav den ene brutit armen av en ung flicka och den andre stod för den vettlösa skjutningen inne på ett gym har blivit beforderade till stationsbefäl. En tredje polis som dömts för kvinnomisshandel blir polischef. Eller det här fallet i Malmö 2014: Poliserna sparkade in dörren, drog sina vapen, tvingade ned en sovande far och dotter på marken och ut ur lägenheten. Först då visade det sig: Fel lägenhet (metro.se). "Otur" kommenterar polisen.

"Jämställdhetsexperten" *Göran Lindberg* (rektor för Polishögskolan 1989-1997!) ska vi bara inte tala om. Han dömdes 2010 till sex år och sex månaders fängelse för misshandel, våldtäkt, grov våldtäkt, köp av sexuell tjänst, försök till köp av sexuell tjänst, medhjälp till köp av sexuell tjänst, medhjälp till försök till köp av sexuell tjänst och koppleri. Och trots domen släpptes han fri redan i januari 2014. Från feministiskt håll gör man jämförelser med den beryktade Geijer-affären 1977 och frågar sig hur många fler av maktens män som varit inblandade i Lindbergs nätverk. Här finns en lång lista på fler poliser som dömts för mycket grova brott. Ja, så här betar man sig tydligen när man gör karriär och får emblemet med fascismens spöknippen *fasces* med mera på uniformen. Man tar sig för pannan med en djup suck.

Polisens *internutredning* har också fått skarp kritik, vilket följande slumpvis valda statistik från 2011 anger.

- Anmälda poliser i hela landet förra året: 6 376.
- Nedlagda direkt av åklagare: 3 209.

- Nedlagda efter utredning på utredningsenhet: 3 077.
- Åtalade poliser: 102.
- Fällande domar: 38.

Endast en liten bråkdel av anmälningarna ledde alltså till fällande dom.

FN kritiserade skarpt 2015 svenska polisen för övervåld och övergrepp.

Ett exempel på vilka katastrofala historiska konsekvenser polisvåld kan få är fallet *Benno Ohnesorg*. Efter polisens mord på den obehäpnade pacifisten Benno Ohnesorg i demonstrationen mot shahen av Iran i Berlin 2/6 1967 utbrast Gudrun Ensslin: "De kommer att döda oss allihop! Det är den sortens svin vi kämpar emot. Det går inte att diskutera med Auschwitz-generationen. Vi måste beväpna oss." RAF var inte ensamma om den slutsatsen. 2Juni-rörelsen kallades en annan beväpnad militant grupp som valde sitt namn efter Bennos dödsdatum. Polisens nedskjutning kickstartade den moderna stadsguerillan. Vendettan varade i mer än trettio år. Ett minnesmärke över Ohnesorg, *Der Tod des Demonstranten* av skulptören Alfred Hrdlicka har uppförts framför Deutsche Oper i Berlin.

Polisbrutalitet och rasism anses också ha varit det direkta, utlösande upphovet till en mängd storskaliga kravaller världen över, som i *Watts 1965, Los Angeles 1992, Göteborg och Genua 2001, Paris 2005, London 2011, Istanbul och Husby 2013, St Louis 2014, Baltimore 2015*. Ibland har misshandeln med dödlig utgång eller med rasistiska inslag filmats eller finns på ljudupptagningar. Ur polisens inspelade tillmälen mot invandrare i upproren i *Rosengård 2008* och i *Husby 2013* hämtas följande numera allt för välbekanta ordlista. I alfabetisk ordning:

Apa

Apajävel,

Blattajävlar,

Hora,

Neger,

Råtta,

Sopa

En facebookside till stöd för polisen i Husby fylldes snabbt med våldsamt rasism.

Polisens bruk – missbruk – av polishästar aktualiserades i Limhamn, Malmö 23/8 2014 vid en demonstration mot 6 personer ur nazistiska Svenskarnas Parti, SvP. På Martina Sundmans foto nedan ser man hur polisen galopperar rätt över demonstranter. Blodspår på gatan fångades också på bild. 50 personer skadades, 10 fördes till akuten, en person kördes över med en polisbuss. Att ingen döddes måste ha varit en ren tillfällighet. Händelsen är inte utredd och har på olika sätt bortförklarats och tystats ner. Malmö tingsrätt konstaterade dock 2015 "att inget våldsamt upplopp förekommit". De ansvariga för aktionen bör alltså åtalas och dömas.

Dödsskjutningar, rasism, högerextremism, hustrumisshandel

Aftonbladet gjorde en sammanställning av polisens dödsskjutningar (AB 20/3 2005) och konstaterade då att "Med den man som sköts nyligen har tolv personer skjutits till döds av svensk polis sedan 1995". 2013 är siffran uppe i 20 dödsskjutningar. Ett fall har lett till fängelsestraff för polisen. Det totala antalet dödsskjutningar bakåt i tiden är inte känt, däremot finns motsvarande statistik i bl.a. England och USA. Poliskommissarie Magnus Wahlund menar att "varje dödsskjutning är en tragedi för såväl anhöriga som polisen som skjuter". Fast jag anser nog att den största tragedin drabbar den dödade personen själv.

7 dödsskjutningar har utförts under loppet av ett års tid av svensk polis, mot "normalt" en dödsskjutning om året.

Januari 2013: En 26-årig man skjuts efter att ha rånat en guldsmedsaffär i Södertälje. Maj 2013: 69-årig man skjuts vid ett ingripande i en lägenhet i Husby i Stockholm. Juli 2013: Varberg: En 24-årig man skjuts efter att ha knivdödat en äldre kvinna och skadat två personer i Varberg. November 2013: En 45-årig asylsökande man skjuts efter ett bråk vid ett flyktingboende i Hagfors. Mars 2014: En spjutbeväpnad man skjuts till döds av polisen i Partille utanför Göteborg. April 2014: En knivbeväpnad man skjuts till döds i Uppsala (metro.se).

Det senaste fallet 2014 är *Mesut Sahindal* som släpptes från polisstationen mitt i natten och sköts till döds 94 minuter senare. Tre poliser deltog i skjutningen men ingen vill ta på sig det dödande skottet.

Som exempel på hur det brukar låta från polishåll efter en skjutning tar vi detta formulär 1A, denna gång från Kalix 20/8 2014: *"Det har inletts en förundersökning mot mannen och vi ska även utreda oss själva. Innan de parallella utredningarna har fått ha sin gång vill jag inte uttala mig mer i detalj."* En civilperson anklagad för något vad som helst har mycket att lära av polisens formuleringskonst.

En bidragande orsak till de stadigt ökande dödsskjutningarna kan vara *hålspetsammunitionen* (också känd som dumdumkula, en ammunitionstyp som varit förbjuden i krig enligt Haag-konventionen sedan 1899) i detta fall den amerikanska Speer Gold Dot. "Speer Gold Dot är en så kallad hålspetskula. Vid träff splittras spetsen upp och formar en liten vass propeller som roterar och wobblar sig in i offret och – helst men inte alltid – stannar i kroppen. Sårkanalerna blir oregelbundna, kontaminerade med exempelvis jeansstyg (i alla tester använder man jeansstyg, googla Speer Gold Dot så får ni se det på reklamfilm) och såren blir då ofta inoperabla. Detta är onekligen 'stoppverkan' eftersom kulan är avsedd att leverera all sin energi inne i människokroppen. Kort sagt, detta är jaktammunition avsedd att döda även vid mindre välplacerade skott" skriver Jan Guillou i AB 16/11 2014. Polisfacket har lyckats få igenom tillstånd för denna ammunitionstyp i stället för den mindre dödliga och lemlästande, helmantlade typ som användes förut.

En annan bidragande orsak till dödsskjutningarna kan vara bristen på alternativ till verkanseld, som elpistoler o.dyl. En tredje orsak är förstås att polisen överhuvudtaget är beväpnad. Radioprogrammet *I lagens namn* (20/7 2014) har besökt det engelska länet Essex, med 1,7 miljoner invånare. I Essex har polisen inte skjutit ett enda skott sedan 1984. I genomsnitt avfyras fyra skott varje år i Storbritannien, oftast utan dödlig utgång. I Sverige skjuter polisen i genomsnitt 28 gånger per år, alltså mer än fem gånger så ofta som de brittiska poliserna, trots att Sverige bara har en femtedel av Storbritanniens befolkning. I Storbritannien bär polisen normalt inte skjutvapen annat än vid speciella tillslag. Professorn i rättsvetenskap *Dennis Töllborg* anser att utvecklingen i Sverige är mycket allvarlig och att polisen borde avväpnas. Men istället har polisen i februari 2015 bestämt att man ska utrustas med kpisten MP-5. Något som väl knappast kommer att minska dödsskjutningarna.

På Newsmill 2009-02-07 skrev *Anders Westerlund*, polisen i Östergötland, att "Rasismen inom polisen är ett utbredd problem." Polisförbundet är medvetet om kritiken men väljer ändå att exempelvis ge tillstånd åt nazisternas hets mot folkgrupp på 1 maj i Jönköping, på Kristallnatten och vid Nobelfesten. En uppskattning bland poliserna själva pekar i riktning mot att ungefär 50% röstar på SD, resten allmänt höger (Källa: sverigedemokratisk polisman). En annan undersökning, av slutna facebookgruppen för poliser UMF pekar åt samma håll (Expressen 11/6 2015). Den visar att 18 procent av de som svarat skulle rösta på Sverigedemokraterna – stödet inom gruppen är alltså nästan dubbelt så stor för SD i polisgruppen som riksgenomsnittet. 49% röstade borgerligt, Fi 0%, PP 0%, 1% röstade inte alls. Jag misstänker att resultatet är friserat neråt, men tendensen är ändå tydlig och klar: Poliser utgör definitivt inte ett genomsnitt av Sveriges befolkning åsiktsmässigt. En högervriden och våldsbejakande subkultur. Med Statens ofantliga resurser. En fara för allmänheten.

Metro berättar om en polis som av sin chef avråddes att gå på en antirasistisk manifestation mot Sverigedemokraterna. När han gjorde det ändå möttes han av glåpord och utstötning från kollegorna. "Att säga att man är antirasist är väldigt kontroversiellt på min arbetsplats", säger han. Trots flera insatser är det mycket få studenter med invandrarbakgrund på polisutbildningen vid Linnéuniversitetet i Växjö. Vid den senaste antagningen hade två (2) av hundra personer utländsk bakgrund (Västerviks-tidningen 2014-09-12).

Stockholmspolisen inledde 10/6 2015 en hemlig övervakning av det ockuperade huset i Högdalen. I minst en vecka kommer polisen från en dold plats filma och fotografera alla som rör sig i och i närheten av huset, oavsett om de misstänks för brott.

"Det är rena åsiktsregistreringen", säger en anonym polis som slår larm. "Man vill ha kontroll över vilka som är autonoma", säger professorn i rättsvetenskap *Dennis Töllborg*. (ETC.se). Ockupanterna var pacifister.

Tidigare avslöjades ett hemligt åsiktsregister hos polisen i Göteborg och dessförinnan ett liknande register i Malmö – alltsammans är förmodligen olagligt. Varför sysslar polisen med sån här sk-t istället för att jaga kriminella nazister? För att dom själva har vissa åsikter i en viss riktning? Ett register över samtliga polisers politiska hemvist skulle vara intressant läsning! Ett uppslag till en politisk horror movie kanske.

Antagligen är det lika illa inom Säpo och militären nu som det var under andra världskriget även om detta är svårt att riktigt få grepp om. Ett besök på Polismuseet i Stockholm (där Säpo bl.a. har en monter med doc-kor föreställande deras politiska antagonister) kan kanske vara en vägledning, liksom den mer eller mindre pinsamma men antagligen fullt autentiska dokumentärfilmen Malmöpolisen.

Och i det grekiska valet röstade hälften av Athens poliser på nynazistiska *Gyllene Gryning* (AB 2012-07-01).”Kopplingar inom grekiska polisen till nazistpartiet Gyllene Gryning är bara toppen av ett isberg. Enligt en rapport från Amnesty International dras ordningsmakten med en djupt rotad rasistisk kultur. Maktmissbruk, övervåld och till och med tortyr går dessutom ostraffat. En sjättedel av alla hatbrott i Grekland begås av poliser” skriver Arbetaren.

Polis och nynazister samarbetar nu alltså mera organiserat, både i Grekland, Spanien och i andra länder (Arbetaren.se). Politikerna kan inte, vill inte eller vågar inte ingripa i detta moras. Den norska polisen kunde inte hejda fascisterna *Breivik* trots att han förberedde sitt massmord under hela nio års tid. Den tyska polisen kunde inte gripa nazisten *Beate Zschäpe* /NSU under de sju års tid man utförde sina systematiska mord på invandrare. Man tittade åt ett annat håll. Här i Sverige nöjer man sig ännu med vad som kan uppfattas som ett tyst ömsesidigt samförstånd, men polisens agerande under nazistdemonstrationerna de senaste åren tyder återigen på att poliskåren åtminstone inte motsvarar ett genomsnitt av Sveriges befolkning.

Polisen och f.d. Robinson-vinnaren *Martin Mellin* har välvilligt delat med sig av sin syn på invandrare. ”Om man begår två snatterier så ska man skickas tillbaka, oavsett om det är fängelse och tortyr som väntar.” Han uttrycker sig faktiskt så. Tyvärr är detta inte ett undantag inom poliskåren; det är nog ungefär så här snacket går generellt i fikarummet trots alla storstilade projekt med ”värdegrunder”. På polisens facebook-grupp UMF finns fler exempel på samma trista nivå. I april 2002 rekommenderade FN:s kommitté för de medborgerliga rättigheterna och politiska friheterna Sverige att förstärka utbildningen i mänskliga rättigheter i sin poliskår (Göteborgsposten 02-05-16).

Michael Lundh var känd som en av hårdingarna inom piketen vid Norrmalmspolisen i Stockholm, även kallad Baseball-ligan på 1980-talet. Också nuvarande moderate riksdagsmannen Anti Avsan, tidigare förhörd om Palme-mordet, ingick i denna polisiära stormtrupp, samt f.ö. den korrupte polisen Kjell Hultman, som avsattes och åtalades av sin arbetsgivare SL. ”Vi betraktade buset som sopor och använde ofta alldeles för mycket våld”, säger Lundh till DN 2005-02-10. ”Jag var förblindad av grupptricket och av den brutala poliskultur jag skolades in i. Jag borde ha blivit anmäld flera hundra gånger. Jag gjorde mig skyldig till misshandel, olaga frihetsberövande och osant intygande gång på gång. Det var så jag och många andra inom Norrmalmspolisen jobbade. Om vi hade blivit dömda för alla övergrepp – då hade vi fått sitta i fängelse i många år!” Han fortsätter med att förklara tekniker för att ”skriva sig fri” från misshandel och plantera narkotika hos misstänkta man vill sätta dit, allt på ett mycket vardagligt sätt.

I samband med kravallerna i Husby som utlöstes av polisens dödsskjutning av en tillfälligt förvirrad 69-åring kommenterar en polisman 20/5 2012 Husbyborna på den förut nämnda interna facebookgruppen: ”*Vilka vidriga kräk!!! Åh vad jag önskar att jag och min kompis Sigge var där...*” Med ”Sigge” syftar polismannen på sitt tjänstevapen, Sig Sauer (expressen.se). På samma forum talas det långtansfullt om den amerikanska polisens blodtörstiga vana att skjuta först och fråga sen.

USA ligger som vanligt före med i snitt 928 dödsskjutningar per år. Detta innebär att civila löper en 55 gånger större risk att bli dödade av polisen än i terrordåd. I samband med ett par nya dödsskjutningar säger *Cornell Brooks*: ”Det går att se ett obehagligt mönster där en oproportionerligt stor andel av offren är afroamerikaner och latinos. I en stadsdel som Ferguson i St Louis där befolkningen till stor del är svart och poliskåren är överväldigande vit från en helt annan del av staden är det lätt att de boende ser polisen som en ockupationsmakt” (arbetaren.se). Om man inte kommer tillrätta med polisens rasism kan det bli aktuellt att upplösa hela ortens polisväsende. Det förklarar nu USA:s justitieminister Eric Holder bara dagar efter att hans departement presenterat en utredning där det konstaterades att polisen i Ferguson systematiskt diskriminerar svarta.

2015 var ett rekordår. Hittills detta år har 385 personer skjutits ihjäl av poliser i USA. Det motsvarar 2,6 personer varje dag – mer än dubbelt så många som FBI:s statistik redovisar, enligt *The Washington Post*. Endast tre poliser har hittills åtalats. Washington Posts granskning visar att 385 personer skjutits ihjäl av poliser under årets första fem månader, vilket motsvarar 2,6 personer per dag – eller närmare 1.000 personer per år, om trenden håller i sig.– Det kan vara ännu fler. Det har gjorts massor av uppskattningar, men eftersom det är *frivillig inrapportering* (!) till FBI är det ingen som vet, säger Merrick Tabor, USA-kännare och statsvetare vid Stockholms universitet, till TT. Paramilitära polisstyrkor, i Sverige motsvarande nationella insatsstyrkan, i USA SWAT, kommer allt oftare till användning, trots att kriminaliteten ifråga inte ökar. I stället sätts de in också vid mer triviala brottsmisstankar, ofta med fatala konsekvenser, berättar *The Economist* 22/3 2014 i en artikel om polisens militarisering.

”Den amerikanska ursprungsbefolkningen är den grupp som löper störst risk att dö i konfrontation med polisen. Det är dubbelt så många svarta som dödas av polisen i relation till gruppens andel av befolkningen, skrämmande nog är siffran ännu högre för indianfolken” skriver Emma Lundström 2015 i en artikel med rubriken ”Dödandet tog inte slut vid Wounded Knee”.

Den svarte 18-åring som dödades i St Louis av polis träffades av ett enda skott som gick in i ryggen och träffade hjärtat. Det visar obduktionen. Uppgifterna motsäger polisens version av det inträffade, att mannen riktade ett vapen mot poliserna. Obduktionsrapporten har ytterligare ökat spänningen i St Louis och polisen fick använda tårgas för att kunna kontrollera en protest mot polisvåldet. Fler demonstrationer är planerade (VK). Den allra senaste dödsskjutningen inträffade i San Antonio, Texas, där polisen sköt ihjäl latinon Gilbert Flores, 41, som höll händerna över huvudet. Hela förloppet filmades.

Den svenska militärens rätt att sättas in vid demonstrationer avskaffades 1933 efter Ådalshändelserna 1931 men återinfördes 2006 under Reinfeldts regering med Lag (2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning. Ett välkänt fall av svensk polismisshandel filmades med mobilkamera 2013-07-12. Filmen visar hur en kvinnlig polis rasande slår en liggande berusad man med 15 batongslag samtidigt som hennes hund upprepade gånger biter honom. Polisen är fortfarande i tjänst. ”Jag gjorde vad jag blivit lärd att göra” är hennes kommentar. ”Jag blir bekymrad över hur många sådana här händelser som *inte* filmas”, säger kriminologen *Jerzy Sarnecki* till DN.

Ett annat uppmärksammat fall är vakten som dunkade en 9-årig pojkes huvud i betonggolvet på Malmö C 2015. Vakterna åtalades inte. Att polisen kan delegera sitt våldsmonopol till privata vaktbolag borde i lag förbjudas. CSG och liknande ljusskygga bolag har gång på gång ertappats med olagliga arbetsmetoder (Guwallius 2014).

Jidrar du så dör du.

Polisen verkar själv inte se så allvarligt på dödsskjutningarna utan tillåter sig att skämta om dem. Efter en skottlossning i Jakobsberg norr om Stockholm i slutet av april 2015 hjälpte insatsstyrkan i Stockholm till vid ett tillslag mot en lägenhet. På bilder som en frilansfotograf tagit ses en text på en av polismannens t-shirt – ”Jidrar du så dör du”. Hos offren och de anhöriga fastnar nog skrattet i halsen. Det är inte bara respektlöst utan visar också att polisen ser sig själva som någon sorts övermänniskor med obegränsad makt.

De allra flesta åtalen mot poliser gäller misshandel i hemmet. Mellan 1998 och 2008 åtalades 48 poliser för grov kvinnofridskränkning eller misshandel av fruar, sambor och expartner. Det är en knapp tredjedel av alla åtal mot poliser utanför tjänst. Närmast efter kommer allmän misshandel på 30 åtal (dn.se). När de kvinnliga poliserna kom i tjänst på 1970-talet och fram till en bit in på 1990-talet förekom grova trakasserier och mobbning från de manliga kollegerna – för att de var kvinnor (Westman 2012). På häktet i Malmö förekommer samma saker ännu 2015 bland häktespersonalen, plus att de häktade misshandlas och utsätts för andra olagliga bestraffningar (SDS). Ett fall av polisens hustrumisshandel 2015: ”När polisen fick reda på att hans fru varit otrogen slog han henne med knytnäven inför ögonen på deras ena barn. Nu döms han för ringa misshandel – men får ändå behålla sitt jobb” (Expressen).

Varför gör man inte sig av med alla dessa våldsamma rasister? Jo då är kanske risken att inga blir kvar inom polisen (liksom f.ö. inom SD). Men hade det inte varit bättre så, egentligen? Landsförvisa dom från Sverige allihop, sen kan dom försöka få asyl här brukar jag tänka i mitt stilla sinne. Jag utesluter inte att det rent teoretiskt kan finnas någon bra individ också i denna aparta yrkeskår men då har vederbörande nog valt fel yrke.

Ineffektivitet och inkompetens från Palmemordet till Göteborgshändelserna

”Svensk polis är den mest ineffektiva i Europa” brukar alltså *Leif GW Persson* säga. Det stämmer vanligen. Utom i ett enda fall: Göteborg 2001. Där lyckades polisen först orsaka kravaller och sedan skjuta prick på dom man provocerat, däribland *Hannes Westberg* som fick sina inre organ söndertrasade. Varpå följde politiska skenrättegångar med enorma fängelsestraff. Rättegångar där polisen visade sig använda förfalskat bevismaterial: kraftigt oredigerade filmsekvenser med ljudpålägg av suggestiva talkörer (UG/svt 20/11 2001). Hela näringskedjan i rättsapparaten gynnades sålunda, men så var det ändå bara vänsterfolk det gällde. Det kan man kalla effektivitet: att både orsaka, batongbehandla och döma kravaller. Danska TV-Stops tankeväckande reportage från Göteborg 2001 om polisens roll visar vad som förefaller vara testosteronstinna neanderthalare i mängder. Brölände som kronhjortar slår dom på allt som rör sig. De s.k. kravallerna i Göteborg 2001 (som utspelade sig under några få minuter) framprovocerades av polisens överreaktion. Ingen polis blev dömd. Istället fick man ett fång rosor av den lokala (s)-representanten *Caterina Franceschi*, som också uttryckte sitt missnöje med ”de anatoma (sic!) aktivisterna”.

Annat är det när riktiga brottslingar skall infångas. Också här kan *Leif GW Persson* ge besked: ”Den (valfria) utredningen är så dum att man inte tror det kan vara möjligt” blir recensionen av några av de viktigaste mordutredningarna genom tiderna, inklusive det nationella traumat Palme-mordet/Baseball-ligan/Polisspåret och Thomas Quick-skandalen som är så välkända att jag här inte går närmare in på dom. (En uppföljning av Baseball-ligans kriminella karriärer finns här). Men denna typ av kritik har *Persson* alltså framfört sedan 1999 och ändå händer ingenting. Polisen säger sig nu ha slutat att arresterera folk i tunnelbanan med utländskt utseende (REVA) men jakten på papperslösa fortsätter på andra sätt. ”Kontrollerna bryter mot folkrätten och Europakonventionen”, säger *Henrik Bergquist*, expert på mänskliga rättigheter. Därför måste också protesterna fortsätta.

Polisbyråkratin löper amok: *Hans Holmér* i tv leker Rambo i Palmeutredningen. Notera den dramatiska ljussättningen.

Den mer än tusenhövdade *byråkratin* inom polisen är dessutom både omotiverad och improduktiv. ”Svensk polis måste blixtsnabbt återvända till basfunktionerna”, säger *Leif G W Persson*. ”Du kan inte ha en polis som består av folk som sitter och skickar papper till varandra.”

Fängelsernas klasskaraktär

Det s.k. rättssamhället och dess entourage delar i mycket polisens egenartade attityder. Sexualbrotten blir bara reaktivt bemötta när samhället istället borde ha ett stort, påkostat, anonymt och kvalificerat behandlingsprogram för att förebygga dem. En samtyckeslag borde på sikt kunna minska våldtäkterna, c:a 100 per dygn – detta trots att f. justitieminister *Beatrice Ask* (m) inte oväntat är emot en sådan lag. Rättspsykiatrins olösliga motsägelse, att vårda och straffa på en och samma gång, visade sig tydligt i fallet med *Thomas Quick* och *Margit Norell* på Sätters RPK. Narkomanvården borde också ryckas upp med humanitär, effektiv och realistisk vård, sprutbyten och metadonprogram, inte moraliska floskler.

Kronofogdemyndigheten borde ävenledes granskas i sömmarna. För att inte tala om de privata inkassobolagen som gnager på de fattigas ben. Med rena Hells Angels-metoder, avstängning av el och värme och ockerränta på ränta berikar de sig på andras olycka. Man köper och säljer skulder och vinstmarginalen är 80%. En halv

miljon människor årligen utsätts för detta i *skuldindustrin*. Det finns också kopplingar mellan vissa av dessa ljusskygga bolag och internetbedrägerier. Inkassobolagen faller visserligen utanför polisens direkta jurisdiktion men samverkar med Kronofogdemyndigheten. Dessa parasiter borde genast förpassas ur landet tillsammans med nassarna och deras verksamhet omgående förbjudas.

*Fängelseindustri som affärsidé

Vård och social påverkan är alltid att föredra framför fängelse och straff som i slutändan bara ackumulerar och skapar ännu flera brott. Det är dessutom en trivial iakttagelse att det är underklassen som sitter i fängelserna och överklassen som sitter och dömer dom. I USA är den jättelika fängelseindustrin ett lönsamt företag för riskkapitalister. 2,3 miljoner människor sitter i amerikanska fängelser och häkten under livegna och slavliknande förhållanden, vilket är 1% av befolkningen (!). När ett av de privata fängelserna nyligen gick i konkurs släppte man helt sonika ut alla fångar; marknadens osynliga hand i verksamhet får man förmoda. England har också välkomnat denna profitabla fängelseprivatisering. I Sverige sitter totalt 6 647 vuxna personer i fängelse eller häkte. När kommer det första privatfängelset i Sverige? Justitieminister Beatrice Ask (m) har uttalat sig positivt. Som väntat, kan man tillägga även i detta fall.

Ekonomisk brottslighet extremt lågt prioriterad

I ett kapitalistisk samhälle frodas den *ekonomiska brottsligheten* samtidigt som toleransen är högre där än för andra brott. Den ekonomiska brottsligheten innefattar inte bara skattebrott, bokföringsbrott och svartjobb utan också ekonomisk verksamhet i gråzonen som skadar samhällsekonomin. I den svarta ekonomin finns det uppskattningsvis minst 100 miljarder, för den ofantliga grå zonen finns inga uppskattningar alls. "De privata företagen glöms bort, vilket öppnar för tvivelaktiga affärsmetoder utomlands. Det är dags att granska dessa affärer", skriver Claes Sandgren, ordförande för *Institutet mot mutor* i DN. Aktörerna kan vara både storföretagare, mindre näringsidkare, politiker och vanliga bedragare. Ekobrottsmyndigheten (ekobrott.se) instiftades så sent som 1998 då problemen under en längre tid hade akut förvärrats. Aktiviteten förefaller sen dess låg och utredningarna få, långdragna och sällan framgångsrika. I Finland verkar man däremot ha hittat en effektivare modell och en omedelbar skärpning av lagar och tillämpningar verkar vara nödvändig även i Sverige. En s.k. Tobinskatt på internationella valutaspekulationer kunde förmodligen förbättra situationen, liksom ett länge efterlängtat internationellt förbud mot s.k. "skatteparadis" och offshore-verksamhet, senast aktualiserat i debatten om riskkapitalisternas vinster i den privatiserade vården, skolan och omsorgen.

Svenska skattesmitare avslöjades senast i en internationell bankhärva 2015. Bland kunderna hos engelska storbanken HSBC i Schweiz återfinns, förutom kända diktatorer, 502 förmögna svenskar, av vilka mångas välstånd tidigare varit okänt både för allmänheten och svenska myndigheter. Enligt läckta uppgifter från en av banken tidigare anlitad IT-konsult har de 502 svenskarna tillsammans gömt tillgångar på omkring 8,4 miljarder på anonymiserade konton.

På tal om egendomsbrott och förskingring har det visat sig (AB 31/8 2011, UG/SVT: Polis och tjuv) att polisen stjälar beslagtagna värdesaker och annat gods trots att de förvaras inlåsta på stationerna. I 82 fall de senaste fem åren har personer fått ersättning för pengar och värdeföremål som stulits när de varit i förvar hos polisen, rapporterar SVT:s Uppdrag Granskning. Totalt har 334 470 kronor betalats ut från Rikspolisstyrelsen.

Biljakter, dödsfall i arrester och hålspetsammuniton

Ännu ett slående exempel på polisingripande: Två ungdomar stal 25 liter bensin på en mack och polisen tog upp jakten. (Biljakter verkar höra till de absolut populäraste uppdragen inom polisen). Man lät öppna en bro framför deras färdriktning, pojarna körde ner i vattnet och drunknade direkt (svt/aktuellt). Ännu en mindre lyckad polisaktion. Två unga människoliv mot 25 liter bensin. Befålet dömdes till en liten summa dagsböter – och får behålla sitt jobb. Så mycket var deras liv värda.

Med dödsskjutningen (eller avrättningen om man så vill) av *Lenine Relvas-Martin* i Husby har alltså minst 20 personer skjutits ihjäl av svensk polis sedan 1995, med hålspetsammunition, och i endast ett (1) fall har straff utdömts. Ett mycket förenklat domstolsförfarande mitt på gatan; ”han är skyldig – skjut honom”. Här finns hela listan. Och tidskriften *Internationalen* tillägger helt korrekt att polisen också har ansvar för ett mycket större antal dödsfall utan skjutningar – i arrester och piketer. Som exempel kan nämnas fallet med Jimmy Kalunki, 37, som 25/8 2010 drabbades av sockercoma och blev okontaktbar. Polisen i Luleå trodde att han tagit droger – och satte honom i fyllecell. Jimmy avled i arresten. Svt har utrett nio fall av arrestdöd 2012-2013 och konstaterar att ingen läkare blev tillkallad. Sjukhusvård istället för fyllecell hade förmodligen kunnat rädda deras liv menar en tillfrågad läkare. Oisín Cantwell på AB skriver: ”Att vara häktad med restriktioner under lång tid, ibland i flera år, är en svensk specialitet som vi inte har anledning att vara stolta över. FN och Europarådets tortyrkommitté har efter inspektioner kritiserat Sverige för att behandla vissa misstänkta på ett omänskligt vis.” JO:s granskning som inleddes 2011 visar på missförhållanden och övergrepp på ungefär hälften av alla häkten.

Nu kan man ju alltid invända att exempel ingenting bevisar men någonstans finns också en övre gräns där antalet och omfattningen av skandaler signalerar att något i Staten är ruttet som Hamlet sa. Även om det totala antalet ärenden för polisen är mycket stort är det intressanta här att så många slutar i ren katastrof: de enskilda fallen bildar tillsammans ett förskräckande generellt mönster som knappast går att motbevisa och inga sådana försök har heller på allvar gjorts. De ”enskilda rötäggen” är som förut nämnts en myt och missförhållandena förekommer hela tiden, på alla nivåer, i hela riket, inte bara i storstäderna.

Polisen brukar försvara sig med att ”Vi skyddar er ju mot psykopaterna!” Problemet är då att polisen på sin höjd skyddar oss mot vissa av de fattiga psykopaterna, inte mot de rika psykopaterna som är många fler och mycket farligare för samhället.

Trafikpolisen i bilsamhället

Hur är det då med trafikpolisen – är inte deras verksamhet bra, ändå? Det finns cirka 3 miljarder bilar i världen. Det dör fler människor i trafikolyckor än i krig. Privatbilismen står för inte mindre än 20% av den globala uppvärmningen och miljöförstörelsen. Som vi tidigare nämnt tog enligt Östersundsposten trafikpolisen i Östersund 2008 tolv fartsyndare på helt felaktiga grunder. Polisen visste inte vad det var för hastighetsgräns på sträckan. Enligt SVT Nyheter stoppades och bötfälldes flera bilister i Sala hösten 2008 för att de körde med dubbdäck, trots att det är tillåtet mellan första oktober och sista april. Från USA hämtar vi exemplet med en vit polis som sköt en svart obehäpnad man i huvudet för att han inte hade rätt registreringsskylt på sin bil. Mannen dog omedelbart. Den svenska polisens punktinsatser mot rattfylleri och fortkörning är bara en droppe i havet och saknar större betydelse eftersom det är privatbilismen i sig som är problemet. Att minska bilismen drastiskt, utryckningsfordon och nyttotrafik undantaget, kan däremot ge effekt om man samtidigt kraftfullt bygger ut kollektivtrafik och järnväg. Trafikpolisen kommer då knappast att behövas. Vi har trafikregler och det räcker. Även gränspolisen och tullmyndigheten tjänar ett förkastligt system: utan konstlade nationsgränser vore också de överflödiga.

Skandalen med rom-registret

Flera polismän har 2013 delgivits misstanke om brott i härvan med det olagliga *romregistret*, som kallats för ”en nationell katastrof”. Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (SIS) riktade massiv kritik mot Skånepolisens romska register, ett etniskt register som omfattar uppemot 5000 personer, även avlidna, ett stort antal minderåriga barn och flertalet icke straffade. Avslöjandet sammanföll i tiden med en planerad officiell upprättelse av den romska minoriteten i Sverige. Polisen svarade med invecklade bortförklaringar och en loj axelryckning. Det första romregistret i Sverige (”zigenare” hette det då) upprättades 1935 och har sen dess byggts på och förnyats i flera omgångar fram till nutid. Registret har nu bytt namn och plats men inte avskaffats trots den enorma kritikstormen. För romerna själva blev registret en ytterst obehaglig påminnelse om nazisternas registrering

som föregick *Porajmos* (romani för Förintelsen) under kriget vilken innebar att 1,5 miljoner romer utrotades – något som alla svenska romer känner till.

”En bottenlös polisiär inkompetens. När åtgärder från myndigheter utgör förföljelse av en etnisk minoritet innebär detta att vi alla, varje gång det sker, lever i en totalitär polisstat. /.../Det betyder i sin tur att statens krav på lojalitet och laglydnad från medborgarna förlorar legitimitet. Vi har som medborgare och människor inga förpliktelser i en totalitär stat, annat än att göra motstånd mot den”. – Sverker Jönsson, lektor i straffrätt vid Lunds universitet i SdS 30/9 2013 om romregisterskandalen.

Datainspektionen kritiserar dessutom polisens allmänna spaningsregister, ASP. Benämningar som kringresande, romer och zigenare förekommer ännu 2014 i registret. EU-migranter och romska tiggare hör till ett annat av polisens hatobjekt. Ett tältläger vid Dalaplan i Malmö har utsatts för mordbrand. Sydsvenskans reporter frågar polisen: – Vad händer med de som bor i lägret? – Det får de väl lösa själva. Det är ingen etablerad boendeform, säger *Stephan Söderholm* på Skånepolisen. Cynism, rasism och nonchalans når ständigt nya nivåer.

Polisen i Västra Götaland har sedan 2012 haft ett register över 180 icke brottsmisstänkta människorättsaktivister. Kristofer Lundberg, ordförande för Rättvisepartiet socialisterna i Västsverige, har deltagit i asylprotester i flera år. ”Jag är inte förvånad över att polisen har register över människorättsaktivister. Vi ser ett hårdare politiskt klimat mot flyktingar och då ökar också trycket mot oss som försvarar dem”, säger han (metro.se 21/10 2014).

Andra skandaler inom Skånepolisen

Det var i Lund romregistret upprättades och i Malmö man dessförinnan upprättade ett likaledes olagligt, detaljerat polisregister över *icke brottsmisstänkta vänsterradikaler* (Peter Herkel/Metro 9/6 2006). Men fler skandaler har förekommit inom Skånepolisen.

2014: Ridande polis gör upprepad kavallerichock rakt igenom en fredlig antinazistisk demonstration i Limhamn och skadar allvarligt 50 personer, varav en får livslånga men. (SkD).”Jag tappade räkningen på hur många lagöverträdelser polisen gjorde”, säger en jurist som var ögonvittne. Efteråt ljög polisen om händelsen och ändrade sina uppgifter gång på gång.

2014: Misstänkt flydde. Efter en 8-marsdemonstration i Malmö överföll och knivhögg nazister fyra personer. En fick livshotande skador och svävade länge mellan liv och död på sjukhus. Polisen fick kritik för att de i pressen beskrev överfallet som ett ”bunkaslagsmål”. En av de misstänkta gärningsmännen släpptes också efter ett kort förhör och lyckades fly utomlands. Han är internationellt efterlyst men har ännu inte gripits (ETC).

2011: En poliskommissarie i Malmö sextrakasserade kvinnliga kolleger och städpersonal vid ett stort antal tillfällen. Bland annat blottade han sig för dem.

2010: Under namnet ”Farbror Blå” bloggade en skånsk polis sexistiskt och skrev bland annat en historia om hur han ”ollade” en polisbil som kvinnliga kolleger skulle köra.

2008: I samband med kravaller i stadsdelen Rosengård i Malmö använde två polismän i en piketbuss ord som ”apejävel” och ”blattajävlar”.

2008: På ett morgonmöte på polishuset i Malmö ska en polischef och flera andra poliser ha skrattat när de tog upp ett ärende om en transsexuell som begått självmord.

2008: Under en internutbildning för ett 50-tal polisanställda på länskriminalen i Malmö använde övningsinstruktören de fiktiva namnen Neger Niggersson och Oskar Neger.

2008: Två polismän som tog in en narkotikapåverkad man till psykakuten i Malmö filmade honom med en mobilkamera och förmådde honom att lämna en hälsning till en poliskollega som fyllde år (metro.se).

2008: Höll fast barn i 45 minuter. Polisen i Malmö stoppade fem pojkar mellan 12 och 13 år gamla. De radades upp mot en väg där de visiterades efter stöldgods från ett rån. Trots att inget hittades hölls de kvar i 45 minuter medan en polishund stod och skällde på dem. Förbipasserande reagerade och försökte prata med polismännen men utan resultat. Efter händelsen tillbakavisade polisen alla anklagelser om att ha gjort fel (ETC).

2007: Knäckte näsan på 21-åring. En civilklädd polis i Malmö fångades på film när han misshandlade en 21-åring svårt. Mannen slogs blodig, fick hjärnskakning och knäckte näsan. Orsaken till ingripandet skulle enligt

polisen ha varit att mannen körde vårdslöst och uppträdde drogpåverkad. Trots filmen förnekade de anklagelser om misshandel (ETC).

Det genomgående temat i polisens beteende verkar vara att den som är satt att upprätthålla laglydnaden inte själv behöver lyda lagarna. Lägg ner hela denna mer eller mindre hopplösa yrkeskår och skapa något nytt och demokratiskt från grunden.

Finns det några alternativ till ett extremt och våldsbejakande polisväsende?

Skandalerna inom poliskåren (dvs både de som kommer till vår kännedom och de som inte gör det) verkar alltså aldrig att ta slut. Än skjuter man vilt omkring sig på ett gym (!) mitt på dagen, och än blir två hundar (!) dödade med 20 skott. En tillkallad polisbil vid ett studentbråk i maj 2015 kör rakt in i folkmassan och skadar tre personer. ”Otur” kommenterar polisen. 2014 avslöjades också att stockholmspolisen systematiskt plankar på tunnelbanan. Med mera. I Sydsvenskans enkät om Malmöpolisen 31/8 2014 visar det sig att var fjärde malmöbo saknar förtroende för polisen och att etnicitet och klass spelar roll när polisen behandlar folk olika.

Det verkar vara litet för sent med reformer; ett systemfel av denna art kräver nog en total förändring och en *offentlig haverikommission*. Lägg ner hela denna organisation på dekis menar vi alltså, avvärpa och avskeda allihop och bygg i takt med detta upp en helt ny och mer civil personalstyrka med kvalificerade, högutbildade och konfliktlösnande fältarbetare och lämpliga utredare. Låt några av dessa som är mest omdömesgilla och stresståliga ansvara för ordning och säkerhet i en helt ny organisation, och ställ framförallt krav på att dom tydligt ska skilja sig från kriminaliteten dom bekämpar. Skrota också den nuvarande Polislagen och ta bort alla möjligheter till myndighetsmissbruk, övergrepp och gräddfil i domstolarna. Inrikta verksamheten på förebyggande mot exempelvis kvinnofridsbrott, ekonomisk brottslighet och grova våldsbrott, prioritera ner bagatellbrotten. Total transparens och insyn borde vara önskvärt. Övervaka alltså det hela med en helt oberoende, icke-polisiär och utomstående demokratisk instans som också ställer krav på effektiviteten i utredningar och ingripanden.

Bättre än så kan det inte ordnas inom det nuvarande samhällets ramar och i ett frihetligt socialistiskt samhälle kommer vi inte att ha några ”poliser” alls utan en beväpnad, demokratiskt vald, när som helst avsättbar och lokalt förankrad arbetarmilis. Klasssamhället, patriarkatet och den privata egendomen är det som lägger grunden för de flesta sorters kriminalitet så dom problemen kommer att minska mycket påtagligt om vi i framtiden sköter det rätt.

I våra grannländer genomförs en reformering av polisen. Jag förespråkar alltså inte det. Den bistra sanningen verkar vara att ordningspolisen är ett hot mot ordningen och säkerhetspolisen ett hot mot säkerheten. Det handlar om samhällsskadliga våldsbejakande subkulturer med enorma resurser och orimliga maktbefogenheter som står utanför varje typ av kontroll från allmänheten. Riv alltihop och bygg upp en organisation utan rasism, fascism och maktmissbruk. Den ska för säkerhets skull inte påminna om dagens polisväsende på något sätt. Det är fullt möjligt, det har redan gjorts i Georgien: där avskedade man alla de 20 000 poliserna och började om från scratch. Korruptionen gick ner till noll.

Argentinas president Cristina Fernández de Kirchner säger i januari 2015 att hon ska upplösa landets säkerhetstjänst och skapa en ny som skall ställas under bättre demokratisk kontroll. En rad skandaler inom säkerhetstjänsten har lett fram till det radikala beslutet.

Och än en gång: ta genast bort fascismens spöknippen, *fascies*, ur den svenska polisens vapensköld. Hur de än har hamnat där och hur länge de än har funnits är de ett öppet hån mot den påstådda demokratin i landet.

Ja, det finns alternativ!

Och ja, det finns fungerande, antiauktoritära alternativ till polismakten, både på kort, medellång och lång sikt. Under Franska Revolutionen 1789-1793 avskaffades polisen helt. Spanska CNT och FAI klarade sig utan både polis och fängelser, dom hade sin betrodda och demokratiskt valda arbetarmilis och sina folkdomstolar

som skötte säkerheten och löste konflikter. Den engelska polisen på Irland *Royal Irish Constabulary* hade den explicita uppgiften att kämpa ner de fattigas uppror – så i de områden som befriades och kontrollerades av IRA på 1970-talet ersatte man i stället RIC med lokala självhjälpskommittéer. Liksom ANC gjorde i Sydafrika på 1990-talet där apartheidregimens fascistiska polis med sina flodhästpiskor drog sig tillbaka. Demokratiska kvarterskommittéer tog över.

Rose City Copwatch i Portland, USA, berättar i denna länk hur dom löst problemet, under parollen ”Don’t call a cop, call a friend!” Polisen bojkottas, vännerna anlitas. Copwatch är ett nätverk av aktivister som finns i hela USA och Canada och sedan 1 Maj 2015 också i Lund; 2018 har flera andra lokala Cop Watch-grupper startats upp över landet. Man utgår från självhjälpsgrupper i civilsamhället typ kvinnohus, jourtelefoner och Anarchist Black Cross, ger juridisk rådgivning, filmar incidenter, löser konflikter och upprätthåller den lokala ordningen underifrån helt utan Statens hjälp. Liksom Megafonen, Pantrarna, Linje 17 med flera försöker göra här i Sverige. Vilket också kan förhindra uppkomsten av högerns s.k. medborgargården ur det vacuum som lätt uppstår i polisens frånvaro. Allra bäst går det förstås när Staten & Kapitalet helt har ersatts av en bättre samhällsordning. Men vi kan börja ta hand om varandra redan nu.

Låt mig sluta som jag började – med ett par citat. ”*En anarkist är någon som inte behöver en polis för att uppföra sig*” sade Ammon Hennacy (1893-1970) och ”*Anarkism är demokrati tagen på allvar*” menade Edward Abbey (1927-1989). ‘Nuff said! I ett demokratiskt samhälle är en fascistisk ordningsmakt en främmande fågel. Behovet av polis är samhälleligt bestämt och det är vi i allmänheten som borde få bestämma hur samhället ska fungera. Då löser vi det. Det kommer att visa sig att vi kan klara oss mycket bättre utan denna förlegade institution.

En diger litteraturlista till artikeln finns på: <https://anarchyisorder.wordpress.com/category/avveckla-polisen-skapa-alternativ/>

Det Anarkistiska Biblioteket

Staffan Jacobson
Avveckla polisen - skapa alternativ
2014

<https://anarchyisorder.wordpress.com/2014/08/23/still-not-lovin-the-police/>
Se <https://anarchyisorder.wordpress.com/2014/08/23/still-not-lovin-the-police/> för uppdateringar och originalformat av text, bilder samt litteratur/artikelförteckning och länkar.

sv.theanarchistlibrary.org